

Sygn. akt I.Ns. 299/16

POSTANOWIENIE

Dnia 07 października 2016r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący SSR Alina Gałęzowska

Protokolant Aniela Kowalik

Po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 07 października 2016r.

sprawy z wniosku Asekuracja Sp z.o.o z siedzibą w S.

przy udziale B. D., A. M. (1), A. M. (2), T. M., Z. M., B. W.

o stwierdzenie nabycia spadku J. M.

I. stwierdza, że spadek po J. M., zmarłym dnia 05 stycznia 2014r. w M., mającym ostatnie miejsce zwykłego pobytu w miejscowości M. na podstawie ustawy nabyły córki B. D., B. W. oraz synowie A. M. (1), A. M. (2), T. M., Z. M., po 1/6 część każda z nich wprost;

II. oddalić wniosek wnioskodawcy o zasądzenie od uczestników na rzecz wnioskodawcy zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

(...) sp. z o.o. z siedzibą w S. wniosła o stwierdzenie, że spadek po zmarłym w dniu 5 stycznia 2014 r. dłużniku J. M. zamieszkałym ostatnio w miejscowości M. nabyli spadkobiercy dziedziczący na podstawie ustawy: coka B. D., syn A. M. (1), syn A. M. (2), syn T. M., syn Z. M., córka B. W., a także wniosła o zasądzenie od uczestników na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania i kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. a także kosztów poniesionych w celu ustalenia następców prawnych zmarłego J. M. a mianowicie: 203 zł za wniosek o wskazanie następców prawnych wraz z pełnomocnictwem, 39 zł za odpis skrócony aktu zgonu J. M. wraz z pełnomocnictwem, 39 zł za odpis skrócony aktu małżeństwa B. D. wraz z pełnomocnictwem, 39 zł za odpis skrócony aktu urodzenia A. M. (1) wraz z pełnomocnictwem, 39 zł za odpis skrócony aktu urodzenia A. M. (2) wraz z pełnomocnictwem, 39 zł za odpis skrócony aktu urodzenia T. M. wraz z pełnomocnictwem, 39 zł za odpis skrócony aktu urodzenia Z. M. wraz z pełnomocnictwem, 39 zł za odpis skrócony aktu małżeństwa B. W. wraz z pełnomocnictwem.

Na rozprawie w dniu 13 lipca 2016 r. uczestniczka postępowania B. D. reprezentowana przez pełnomocnika adw. M. M. wniosła o uwzględnienie wniosku. Uczestnicy postępowania A. M. (1), A. M. (2), T. M., Z. M. i B. W. na rozprawie w dniu 13 lipca 2016 r. również przychyliłi się do wniosku.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek o zasądzenie od uczestników na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego, a także kosztów poniesionych w celu ustalenia następców prawnych zmarłego J. M. nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 520 § 1 k.p.c. każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. W myśl § 2 jeżeli jednak uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich

są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników. Natomiast § 3 stanowi, że jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio, jeżeli uczestnik postępował niesumiennie lub oczywiście niewłaściwie.

Wykładnia zawartego w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. pojęcia sprzeczności interesów może budzić wątpliwości, skoro jednak przepis ten odnosi się do rozliczenia kosztów pomiędzy uczestnikami, tj. osobami, których praw dotyczy wynik postępowania (art. 510 § 1 k.p.c.), to reguły wykładni systemowej i logicznej pozwalają przyjąć, że sprzeczność interesów zachodzi wtedy, gdy postanowienie kończące postępowanie w sprawie może wywrzeć wpływ dla jednych zainteresowanych na zwiększenie, a dla innych na zmniejszenie sfery ich uprawnień.

Stworzenie katalogu spraw, w których interesy uczestników są sprzeczne nie jest możliwe, nie powinno jednak budzić sprzeciwu stwierdzenie, że w postępowaniu nieprocesowym są rozpoznawane sprawy, w których interesy uczestników zazwyczaj są sprzeczne oraz, że do tej kategorii zaliczają się sprawy o stwierdzenie nabycia własności rzeczy przez zasiedzenie, czy sprawy o ustanowienie drogi pomiędzy występującym z takim wnioskiem a właścicielem nieruchomości, która ma zostać obciążona służebnością gruntową (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2012 r. II CZ 86/12 LEX nr 1228797, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r. I CZ 148/12 I CZ 148/12).

Sprzeczność interesów pomiędzy uczestnikami daje sądowi możliwość włożenia na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązku zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego zainteresowanego (art. 520 § 3 zdanie pierwsze k.p.c.). Regulacja ta zbliża się w pewnym sensie do unormowania zawartego w art. 98 § 1 k.p.c., gdyż ustawodawca musiał uwzględnić niebudzący wątpliwości fakt, że niejednokrotnie pomiędzy uczestnikami postępowania nieprocesowego toczą się spory i wtedy w pewnym sensie upodabnia się ono do procesu, w którym można usytuować poszczególnych zainteresowanych w pozycji wygrywający - przegrywający (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 1960 r., I CR 640/60, OSN 1961, nr 4, poz. 109).

Należy jednak podkreślić, że sytuacja w postępowaniu nieprocesowym jest inna niż w procesie, w którym przegranie sprawy z reguły wywołuje skutek w postaci obowiązku zwrotu kosztów. Wynika to wprost z zawartego w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. wyrażenia "sąd może". W postępowaniu nieprocesowym sąd ma więc możliwość oceny, czy rodzaj sprawy, jej okoliczności, wątpliwość występujących w niej zagadnień prawnych czyniły i w jakim zakresie nietrafność lub nawet oczywistą niesłuszność stanowiska któregoś z uczestników w tym sensie "przegrywającego sprawę" i w zależności od tej oceny odmówić zasądzenia albo zasądzić zwrot kosztów. Rozwiązanie to jest elastyczne i uwzględnia różnorodność spraw rozpoznawanych w postępowaniu nieprocesowym. W procesie tymczasem muszą istnieć dopiero "wypadki szczególnie uzasadnione" (art. 102 k.p.c.), a więc występujące sporadycznie, aby stronę przegrywającą sąd mógł zwolnić całkowicie lub częściowo od obciążenia jej zwrotem kosztów. Choć przegrywającym sprawę w rozumieniu art. 520 § 3 k.p.c. jest ten uczestnik, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, to nie w każdym wypadku nieuwzględnienia środka zaskarżenia istnieje podstawa do zasądzenia od występującego z nim na rzecz uczestników wnoszących o jego nieuwzględnienie kosztów postępowania związanych z jego rozpoznaniem.

W ocenie Sądu rodzaj sprawy, jej okoliczności, brak stwierdzenia nietrafności lub oczywistej niesłuszności stanowiska któregoś z uczestników nie uzasadniały zastosowania art. 520 § 2 i 3 k.p.c. Nie można również stwierdzić, że postanowienie kończące postępowanie w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym J. M. może wywrzeć wpływ dla jednych zainteresowanych na zwiększenie, a dla innych na zmniejszenie sfery ich uprawnień. Każdy z uczestników jest w jednakowym stopniu zainteresowany wynikiem sprawy. Na stopień tego zainteresowania zdaniem Sądu nie wpływa odmienny cel ustalenia kręgu spadkobierców po zmarłym. W przypadku wnioskodawcy celem tym będzie dochodzenie wierzytelności od spadkobierców, a w przypadku uczestników możliwość wykazania się tytułem prawnym do spadku w przypadku kwestionowania tego tytułu przez osoby trzecie.

Uznanie przez sąd w postępowaniu nieprocesowym, że wniosek uczestnika o zasądzenie kosztów postępowania nie uzasadnia odstąpienia od reguły wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c., powoduje oddalenie tego wniosku (postanowienie SN z dnia 9 grudnia 1999 r., III CKN 497/98, OSNC 2000, nr 6, poz. 116). Dlatego mając na uwadze powyższe Sąd orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.